

האשה נקנית פרק ראשון קידושי יב.

עין משפט נר מצוה

קו א מיי פ"ד מהל'
עדים הל' ג סמנ
עין פה:
ב (מיי פ"ד מהל' שקלס
הל' ג ופ"ג מהל' טוען
וגע' הל' א טו"ש ח"מ
ס' נכ סעי' מז י"ד ס'
זה ענין א':
קו ג ד מיי פ"ד מהל'
אישות הל' יט סמנ
עין ממ טו"ש ח"מ
סמנ לא סעי' ג:

תוס' ר"י הוקן

שש מעה כסף דינר.
דינר של כסף הוא שש
מעין. והיישין שמא שיה
פירוטה (במד'.) איכא מאן
דאמר דאי דיעינן בוראי
דוכתא דשהו ביה פירוטה
מקדשת ודאי. והיעיקר
דאפילו דיעינן דוכתא
דשהו פירוטה היה ספק
מקדשת, הוואיל ובהאי
דוכתא לא שוה פירוטה,
והספק הוא אי שיה
פירוטה דאמרו חכמים
בהאי דוכתא דקדשי ביה
דוקא, או אפילו שיה
בשום מקום אע"פ שאינו
שוה כאן שמא יגיע
זה לשם וישוה פירוטה,
הילכך יש להושי בכל
שדה כסף שקדשו בו
שמא יש מקום בעולם
שישוה זה פירוטה. מיהו
כי הויה ספק הני מלי
ברבי המתקיים, אבל דבר
שאינו מתקיים לא הויה
ספק מקדשת, דהא בהאי
דוכתא לא שוה פירוטה
ואינו מגיע לה בשום
מקום שישוה כלום שהיה
קודם הגיעו שם יפסד,
וכן דעת הר"ם [אישות
פ"ד ה"ט]. ואיכא מאן
דאמר דאפילו במה שאינו
מתקיים ואינו שוה פירוטה
כאן מקדשת מספק,
ומפרש שאין הספק ברעת
חכמים אלא דגורנין האי
דוכתא דלא שוה אטו
ההוא דשהו. ולא נהירא,
שאין מקום לזאת הגזרה,
שכל שקדשו בשוה כסף
יעיניו אם יש שם שוה
כסף אם לא, ובלאו הכי
לא אפשר הילכך לא
נפיק מינה חרובא. (והוא
דאורזי) (והוא דאורזי).
אגודה של מוכין. אבנא
דכוותלא. אבן של כהל
(שהיה) [שהיא] דומה
לכחול. וקא מעיין בה.
שאם יבא אחר ויקדש
אי הוה קדושיין אם לאו.
ור"ש פי' שבה אחר
וקדשה בפירוטה. לא סבר
לה [דשמואל]. ואי אין
בה כאן שוה פירוטה
אינה מקדשת כלל ואם
בא אחר וקדשה מקדשת
לשני. דקדשה ועכשיו
הולכה.

לא ס"ד. שהיא נקנית בדבר שאין בו גירוע מאחר שנכתב גירוע כאן: דומיא דיעוה. כי היכי דאמר לענין ייעוד שנכתב עמו אשר לא יעדה. ולמנו שרשאי האדון ליעדה לו בתוך שני אמהות ותהיה מקודשת לו אם יאמר לה אם מיועדת לי כמה שיש לי עליך ואין לך כסף אחר ואמר לקמן (דף יח:.) אין אציה רשאי למוכרה לקרובים שהיא אסורה להם משום ערוה לפי שאין אני מקיים זה אשר לא יעדה וגירוע נמני כיעוד מה ייעוד אע"ג כו': וקידושי אשה כו'. מסקנה דמלתא דר"ל היא דקא מסיק ואומר טעמא דב"ש כדמוקיה: אף אשה כפרוטה לא מיקדשה. דגמרינן מקידושי ייעוד: פלגא דינר. ואיכא גירוע עד פרוטה: כיון דאפיקתיה מפרוטה. אלמא חשיבותא בעי' אוקמה אדינר דחשיב: כהפקר. לנקות דדבר מועט ומדברין הוא דקאמרי לה ב"ש דאפיקתיה רבנן לקידושין הפוחמין מדינר: כל דהו. כל מה שהדורות משנים את המטבע פעמים שפוחמין פעמים שמוסיפין ממנהקלס: שיער ר' סימאי. מעשה זה לפניו באשה שנתקדשה צפרוטה והלך להיות שוה אחד משמנה באיסק וצטיל את הקידושין: אחד מששה. לקמן מפרש פלוגמיהו: א"ל רב יוסף. לכציי: אי הני. דאין פרוטה פחותה ממחלן: היינו דפנינא. שאני שונה בתורת הכניס את מחצו כו': השפא. אם הוא אחד משמנה באיסק האיטלקי: אלפים. פרוטות: לא הוו. בשני סלעים כדפרישית בסמוך: יוסר אלפים קרי להו. משנה זו שניה אלל נהנה מן הקדש שמציא על בניית פרוטה אשם בכסף שקלים לא ותשוב להתרחק מן העבירה אף על השוגג לרץ ככרה גדולה כגון זו: א"ל הווא סנא. טועה אתה במשנה זו דאנא תנינא לה וקרוב לאלפים מנינא זה: אלפא וחמש מאה ותלתין ושיפא הויין. שהסלע ד' דינרין והדינר כ"ד איסקים כדלקמן ואי איסק שמנה פרוטות לעולם נמלחא קל"ט פרוטות דדינר והשמנה דינר שבשמי סלעים עולים כל אחד מאתים פרוטות חסר שמנה הרי אלף ותקל"ו: כיון דנפקא אלף השני מחציו שלשים וששה קרוב לאלפים קרי ליה: פוגרוויין איסרין מסממים קונטרונקין. מיני מטבעות הס קטנות זו מזו וכן הדריסין הנלין שמנין: נמלחא פרוטה אחד מששה. שהאיסק אחד מכ"ד דינר^ט כדקאמרת אצל הפרוטות גדולות ממה שאמרת שהדינר שש מעה והמענה ג' הדריסים הרי י"ח הדריסים לדינר והם שלשים ושש הנלין והם שבעים ושנים שמנין והם קמ"ד פרוטות חלקם לכ"ד חלקים ומלחא ששה בכל חלק הרי שש פרוטות לאיסק שהווא אחד מכ"ד דינר:

לא ס"ד דומיא דיעוה מה ייעוד אע"ג דאי בעי מיעוד ואי בעי לא מיעוד כל היבא דלא מציי מיעוד לא הוה ובינא זבניו ה"ג אבל היבא דלא מציי מיגרעא לא הוה ובינא זבניו וקידושי אשה לב"ש נפקא להו מאמה העבריה מה אמה העבריה בפרוטה לא מקניא אף אשה בפרוטה לא מוקדשא ואימא פלגא דינר ואימא שתי פרוטות כיון דאפיקתיה מפרוטה אוקמה אדינר רבא אמר היינו טעמא דב"ש שלא יהו בנות ישראל כהפקר^ו: וב"ה אומרים בפרוטה: סבר רב יוסף למומר פרוטה כל דהו א"ל אביי והא עלה קתני כמה היא פרוטה אחד משמנה באיסק האיטלקי וב"ה מ'מ בדורו של משה אבל הכא כ' כדחשבה להו לאינשי והא כי אתא רב דימי אמר רבי סימאי בדורו כמה היא פרוטה אחד משמנה באיסק האיטלקי וכי אתא רבין אמר רבי דוסתאי ורבי ינאי ורבי אושעיא שיערו כמה הוי פרוטה אחד מששה באיסק האיטלקי א"ל רב יוסף אי הכי היינו דתנינא ^ז צא וחשוב כמה פרוטות בשני סלעים יותר מאלפים השתא אלפים לא הויין יתר מאלפים קרי להו אמר להו ההוא סבא אנא תנינא לה קרוב לאלפים סוף סוף אלפא וחמש מאה ותלתין ושיתא הוא דהויין כיון דנפקא להו מפלגא קרוב לאלפים קרי ליה גופא כי אתא רב דימי אמר שיער ר' סימאי בדורו כמה היא פרוטה אחד משמנה באיסק האיטלקי וכי אתא רבין אמר שיערו ר' דוסתאי ורבי ינאי ור' אושעיא כמה היא פרוטה אחד מששה באיסק האיטלקי אחד מששה באיסק האיטלקי אמר ליה אביי לרב דימי נימא את ורבין בפלוגתא דהני תנאי קא מיפלגיתו דתנינא ^ז פרוטה שאמרו חכמים אחד משמנה באיסק האיטלקי שש מעה כסף דינר מעה שני פונדיונין פונדיון שני איסרין איסר שני מוסמיסים מסמם שני קונטרונקין קונטרנק שתי פרוטות נמצא פרוטה אחת משמנה באיסק האיטלקי רבן שמעון בן גמליאל אומר שלשה הדרסין למעה שני הנצין להדרים שני שמנין להנין ב' פרוטות לשמין נמצא פרוטה אחת מששה באיסק האיטלקי לימא דמר אמר כת"ק ורבין דאמרו כרשב"ג א"ל בין דידי ובין רבין אליבא דת"ק ולא קשיא הא דאיקור איסורי הא דוול איסורי הא דאיקור איסורי קום עשרים וארבע בווא הא דוול קום תלתין ותרין בווא אמר שמואל דקדשה בתמרה אפילו עומד כור תמרים בדינר מקודשת חיישינן שמא שוה פרוטה במדי והא אנן תנן ב"ה אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה לא קשיא הא בקידושי ודאי יאה בקידושי ספק ההוא גברא ^ט דאקדיש בזווא ^י דאורדי יתיב רב שימי בר חיאי קמיה דרב וקא מעיין בה אי אית בה שוה פרוטה אין אי לא לא ואי לית בה שוה פרוטה לא והאמר שמואל חיישינן לא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק ההוא גברא ^ט דאקדיש באבנא דכוהלא יתיב רב חסדא וקא משער ליה ^ט אי אית ביה שוה פרוטה אין ואי לא לא ואי לית ביה שוה פרוטה לא והא אמר שמואל חיישינן רב חסדא לא סבר ליה דשמואל אמרה ליה ^ט אימיה והא ההוא יומא דקדשה הוה ביה שוה פרוטה אמר לה לאו כל כמיך דאסרת לה ^ט אבתרא לאו

לאויבא דפ"ק. דהיינו כסתם מתני' והן דרבינן לאו שהסיפו על הפרוטות אלל האיסקין הוולו ועמדו שלשים ושמים דינר בימיהם ולעולם קל"ב פרוטות דינר חשוב ו' פעמים שלשים ושמים ותמלחא קל"ב וציימי ר' סימאי היו האיסקים יקרים כמשפטם כ"ד דינר ונמלחא שהפרוטה שהיא קל"ב לדינר היתה אחד משמנה באיסק: צמדי. כלומר במקום שאין תמרים מצויין: והא סנן כו'. ואם באתה לומר כן אין שיעור (א) קידושין: הא בקידושי ודאי. אם ישנו שוה פרוטה במקומו הוה קידושין ודאי ואם זה אחר וקדשה אח"כ מותרת לראשון ואינה לריכה גט משני ואם אינו ש"פ במקומו קידושי ודאי לא הוה לנטול קידושי שני אבל קידושי ספק הוה ואינה מותרת לאחר בלא גט דחיישינן שמא ש"פ צמדי ושיעור אהני לדעת אלו הן קידושין גמורים שמאחר שקידש ^ט צפרוטה במקומם אין גמגום בדבר: צוואה ^ט דאורדי. אגודה של מוכין: והאמר שמואל. הא דלעיל חיישינן שמא ש"פ במקום אחר: אבנא דכוהלא. שיש שחור דומה לכוהל: יסי רב חסדא וקא מעיין כו'. לפי שזה אחר וקדשה בפרוטה אח"כ: הווא יומא. כיום שקדשה הוה בה ש"פ ועכשיו הולכה: לאו כל כמיך. להעיד שהראשון קידושיין ואוסרתה אבתרא: לאו

(א) [במתן קו ע"א],
(ב) [במתני': כדשמואל],
(ג) תיב פ' ויקרא
פרט' יב, ד' ז"מ מד:
עדות פ"ד מ"ו תוספתא
דביב ספיה (ה) [במתני':
דקדוש], (ו) [ז"ל דהודי
וכן צרכות נו. ובשנת
מת. ובמנחות מב: אורי
ופש"י מוכין וכן העמיקו
תוס' לעיל ח. ד"ה אף
זה ועיין בערוך ערך ווד
מועט ומדברין הוא דקאמרי לה
(ז) [במתני': דקדוש],
(ח) [במתני': דה. וכן בהמשך
בכל הענין], (ט) [ז"ל אמה.
ויצ"ח], (י) [בדפוס: י.
אבתרא], (יא) [שמע
כאן], (יב) [בדפוס: י. וליקנות.
וציע"ך להקנות], (יג) [ב"מ
מד ע"ב], (יד) [ז"ל
כמה פרוטה. רש"י],
(טו) [בדפוס: י. דלדרי],
(טז) [ז"ל אחי,

הנהגות הב"ה
(א) רש"י ד"ה והא מן
וכי לקידושין:

אלף השני מחציו שלשים וששה קרוב לאלפים קרי ליה: פוגרוויין איסרין מסממים קונטרונקין. מיני מטבעות הס קטנות זו מזו וכן הדריסין הנלין שמנין: נמלחא פרוטה אחד מששה. שהאיסק אחד מכ"ד דינר^ט כדקאמרת אצל הפרוטות גדולות ממה שאמרת שהדינר שש מעה והמענה ג' הדריסים הרי י"ח הדריסים לדינר והם שלשים ושש הנלין והם שבעים ושנים שמנין והם קמ"ד פרוטות חלקם לכ"ד חלקים ומלחא ששה בכל חלק הרי שש פרוטות לאיסק שהווא אחד מכ"ד דינר: